

ความเป็นนักวิจัยของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทและลักษณะการดำเนินงาน
ประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย

นางสาว กุณธิดา ธรรมวิักษณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขานิเทศศาสตร์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-841-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**PUBLIC RELATIONS PROFESSIONALISM AND PUBLIC RELATIONS
ROLE AND PRACTICES IN THAILAND**

Miss Kuntida Thamwipat

**A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Communication Arts
Faculty of Communication Arts**

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-841-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทและลักษณะการ
ดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย
โดย นางสาวกฤติดา ธรรมวิวัฒน์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกาชะ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ดุษฎีบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี) คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. พนา ทองมีอาคม) ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกาชะ) อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิระโสภณ) กรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ยุกต เบ็ญจรงค์กิจ) กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพัตตา ปวณะฤทธิ์) กรรมการภายนอก

กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์ : ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทและลักษณะการ
ดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย (PUBLIC RELATIONS PROFESSIONALISM AND
PUBLIC RELATIONS ROLE AND PRACTICES IN THAILAND) อาจารย์ที่ปรึกษา:
รศ.ดร.ศิริชัย ศิริภายะ , อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร.อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท, 386 หน้า
ISBN 974-333-841-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์ บทบาทและ
ลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการสัมภาษณ์เจาะลึก
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 15 คน และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการวิจัยเชิงสำรวจ
นักประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทย 87 หน่วยงาน จำนวน 549 คน

ผลการวิจัยพบว่า

นักประชาสัมพันธ์ในประเทศไทยมีระดับการศึกษาและระดับรายได้ค่อนข้างดี ทั้งนี้พบว่าประสบการณ์จาก
การทำงานอาชีพอื่นที่เชื่อมโยงมาต่อการทำงานประชาสัมพันธ์คืออาชีพผู้สื่อข่าว และอาชีพที่ใช้ทักษะภาษาอังกฤษ
คุณสมบัติของนักประชาสัมพันธ์มี 20 ประการ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ความรู้ ความคิด และทักษะ ความเป็น
นักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์มีตัวประกอบสำคัญ 15 ประการ โดยตัวประกอบที่มีคะแนนสูงสุดคือ ความสามารถ
เชิงพุทธิปัญญาทางด้านประชาสัมพันธ์

บทบาทในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์มีตัวประกอบสำคัญ 6 บทบาท ทั้งนี้พบว่านักประชา-
สัมพันธ์คนหนึ่งอาจมีมากกว่า 1 บทบาท

ลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทยมี 10 ประเภท คือ งานเผยแพร่ข่าวสาร การประชา
สัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อการประชาสัมพันธ์ การตอบแทนสังคม
ชุมชนสัมพันธ์ การจัดการประเด็นสาธารณะ การจัดการภาวะวิกฤติ การวิจัย-ประเมินผล การประชาสัมพันธ์สนับ
สุนุนการตลาด การเป็นผู้อุปถัมภ์ และงานอื่นๆ ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นนักวิชาชีพของ
นักประชาสัมพันธ์กับบทบาทในการปฏิบัติงานและลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์.....
ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##3970126628:

MAJOR : COMMUNICATION ARTS

KEY WORD : PUBLIC RELATIONS / PROFESSIONALISM / ROLE / PRACTICES

KUNTIDA THAMWIPAT : PUBLIC RELATIONS PROFESSIONALISM AND
PUBLIC RELATIONS ROLE AND PRACTICES IN THAILAND. DISSERTATION

ADVISOR : ASSOC. PROF. SIRICHAIR SIRIKAYA, Ph.D. DISSERTATION COADVISOR :

ASSOC. PROF. ORAWAN PILUNOWAD , Ph. D. 386 pp. ISBN 974-333-841-1

The purpose of this research is to examine public relations professionalism , public relations role and practices in Thailand. Data were collected by qualitatively ; in -depth interview with 15 public relations practitioners and quantitatively ; a survey of 549 public relations practitioners from 87 organizations in Thailand

Observations are as follows :

Public relations practitioners in Thailand have high level of study and income. Experiences from other occupations, such as news reporting and other jobs requiring English language skills, are useful to public relations work. Good PR experts are found to have much in common 20 qualify characteristics are examined in the areas of knowledge , thinking and practical skills. Factor Analysis shows 15 major public relations professionalism , the most important being important cognitive PR attributes.

Factor Analysis shows 6 major roles in public relations. One practitioner might play more than one role.

There are 10 general types of public relations work in Thailand; publicity corporate PR, special event for PR, social contribution, community relation, issue management, crisis management, research and evaluation, marketing PR sponsorship and etc. Hypothesis testing found that the public relations professionalism is related to the role played in public relations and public relations practices.

ภาควิชา.....

สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์.....

ปีการศึกษา..... 2542.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและเอาใจใส่ต่อนิสิตในที่ปรึกษาอย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกาละ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รวมทั้งท่านคณบดีคณะ นิเทศศาสตร์ ประธานกรรมการและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคณะกรรมการโครงการ นิเทศศาสตร์คุณวุฒิปัจฉาทุกท่าน ซึ่งท่านทั้งหลายได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ทั้งใน เรื่องวิชาการและประสบการณ์การใช้ชีวิตระหว่างศึกษาระดับคุณวุฒิปัจฉาด้วยดีมาโดยตลอด และเนื่อง จากทุนการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้รับจาก “กองทุนประดิษฐ์ กัตถ์จากุณ” และ “ทุนมูลนิธิ ศาสตราจารย์บำรุงสุข สีหอำไพ” จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อเจ้าของแหล่งทุนทั้งสองมา ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกท่าน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือร่วมมืออย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ขอขอบพระคุณ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ทุกท่าน และที่สำคัญก็คือขอขอบคุณเพื่อน พี่ และ น้องนิสิตปริญญาคุณวุฒิปัจฉาคณะนิเทศศาสตร์ทุกคนที่ช่วยส่งเสริมและให้กำลังใจในการศึกษามาโดย ตลอด รวมทั้งเพื่อน และพี่ จากคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ที่ให้ความเอื้ออาทรต่อผู้ วิจัยอย่างมาก

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณมารดาผู้ล่วงลับ บิดา และญาติผู้ใหญ่ที่เคารพ ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนด้านการเงินและให้กำลังใจอย่างดีเยี่ยม ขอขอบใจในความปรารถนาดีและ ความห่วงใยของน้องๆ ทุกคนในครอบครัวที่มีต่อผู้วิจัยเสมอมาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ซ
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหาในการวิจัย.....	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.5 ข้อสันนิษฐานในการวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นนักวิชาชีพ.....	11
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักประชาสัมพันธ์.....	21
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์.....	43
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์.....	50
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย.....	73
3.1 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ.....	73
3.1.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	73
3.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
3.1.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81

		หน้า
	3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
	3.1.5 การนำเสนอข้อมูล.....	82
3.2	ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ.....	83
	3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	83
	3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
	3.2.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
	3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
	3.2.5 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
	3.2.6 กรรมวิธีทางข้อมูล.....	88
	3.2.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
	3.2.8 การนำเสนอข้อมูล.....	88
บทที่ 4	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์.....	89
	4.1 นักประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย.....	90
	4.2 คุณสมบัติของนักประชาสัมพันธ์.....	117
	4.3 ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย.....	135
บทที่ 5	บทบาทในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์.....	217
	5.1 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง.....	229
	5.2 ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบ.....	242
	5.3 บทบาทในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย.....	264
บทที่ 6	ลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย.....	269
	6.1 ลักษณะการดำเนินงานของนักประชาสัมพันธ์.....	269
	6.2 ความสำเร็จของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์.....	287

บทที่ 7	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทและลักษณะ การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย.....	290
7.1	ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีต่อความเป็นนักวิชาชีพของ นักประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย.....	291
7.2	ความสัมพันธ์ของความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาท และลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์.....	334
บทที่ 8	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	347
8.1	สรุปผลการวิจัย.....	348
8.2	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	364
8.3	ข้อเสนอแนะ.....	365
รายการอ้างอิง.....		368
ภาคผนวก		
ประวัติผู้วิจัย		386

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	รายนามนักประชาสัมพันธ์จากสาขานักข่าว-นักวิชาการ-นักประชาสัมพันธ์.....	78
4.1	ภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	98
4.2	ภูมิหลังของนักประชาสัมพันธ์ในประเทศไทย.....	103
4.3	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์.....	153
4.4	ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความเป็นนักวิชาชีพของ นักประชาสัมพันธ์.....	166
4.5	ความสามารถเชิงทฤษฎีปัญหาทางด้านประชาสัมพันธ์.....	179
4.6	มีอำนาจตัดสินใจในระดับสูง.....	181
4.7	ดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพื่อองค์กร.....	182
4.8	ทักษะสำคัญ.....	183
4.9	ตำแหน่งงานประชาสัมพันธ์.....	184
4.10	หน้าที่ต่อวงการและองค์กร.....	185
4.11	ความสามารถในการใช้กลยุทธ์การวิจัย.....	186
4.13	พื้นฐานการศึกษา ปริญญาตรี.....	187
4.14	ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงานประชาสัมพันธ์.....	188
4.15	การรับรองสถานภาพส่วนบุคคล.....	190
4.16	งานสำคัญ.....	191
4.17	การได้รับการยอมรับ.....	192
4.18	โอกาสในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์.....	193
4.19	มีประสบการณ์ทำงานด้านประชาสัมพันธ์สูง.....	194
4.20	คะแนนตัวประกอบสำคัญของความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์.....	195
4.21	สรุปตัวประกอบสำคัญ และตัวแปรที่เกี่ยวข้องของความเป็นนักวิชาชีพของ นักประชาสัมพันธ์.....	197
4.22	เปรียบเทียบตัวประกอบสำคัญของความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์ ในสหรัฐอเมริกาและในประเทศไทย.....	203
5.1	บทบาทในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์.....	229
5.2	ค่าเฉลี่ยของการมีบทบาทในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์.....	236
5.3	บทบาททางด้านการจัดการ.....	244

5.4	บทบาททางด้านสื่อมวลชนสัมพันธ์ – ประสานการสื่อสาร.....	247
5.5	บทบาททางด้านเทคนิคการสื่อสาร.....	249
5.6	บทบาททางด้านสื่อสารประชาสัมพันธ์.....	250
5.7	บทบาททางด้านวิจัย -ประเมินผล.....	251
5.8	บทบาททางการเป็นตัวแทน – โฆษกขององค์การ.....	252
5.9	คะแนนตัวประกอบสำคัญของบทบาทในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์...253	
5.10	สรุปตัวประกอบสำคัญของบทบาทในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์.....	254
5.11	เปรียบเทียบตัวประกอบสำคัญของบทบาทในการปฏิบัติงานของ นักประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศและในประเทศไทย.....	259
7.1	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทในการปฏิบัติงานของ นักประชาสัมพันธ์ (1).....	294
7.2	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์และลักษณะการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ (1).....	296
7.3	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทในการปฏิบัติงานของ นักประชาสัมพันธ์ (2).....	298
7.4	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์และลักษณะการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ (2).....	300
7.5	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทในการปฏิบัติงานของ นักประชาสัมพันธ์ (3).....	302
7.6	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์และลักษณะการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ (3).....	304
7.7	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทในการปฏิบัติงานของ นักประชาสัมพันธ์ (4).....	307
7.8	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์และลักษณะการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ (4).....	308
7.9	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทในการปฏิบัติงาน ของนักประชาสัมพันธ์ (5).....	310
7.10	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์และลักษณะการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ (5).....	311

7.11	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทในการปฏิบัติงานของ นักประชาสัมพันธ์ (6).....	314
7.12	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์และลักษณะการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ (6).....	316
7.13	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทในการปฏิบัติงานของ นักประชาสัมพันธ์ (7).....	319
7.14	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์และลักษณะการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ (7).....	321
7.15	สรุปความสัมพันธ์ของความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาท ในการปฏิบัติงานของนักประชาสัมพันธ์.....	323
7.16	สรุปความสัมพันธ์ของความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์และลักษณะ การดำเนินงานประชาสัมพันธ์	329

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

2.1	กลุ่มเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานหรือองค์การ.....	54
2.2	กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์.....	56
8.1	ความเป็นนักวิชาชีพของนักประชาสัมพันธ์กับบทบาทและลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์.....	361

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย